

Год малой радзімы

Шануем традыцыі Палесся

Ірына ДАЎГАЛА, начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Гомельскага аблвыканкама:

— Культурныя мерапрыемствы летась на Гомельшчыне праходзілі пад знакам 80-годдзя ўтварэння вобласці і 75-годдзя вызвалення яе ад фашысцкіх захопнікаў. Усе дасягненні сталі магчымымі дзякуючы стваральнай дзейнасці многіх пакаленняў нашых жыхароў.

— Ірына Віктараўна, раскажыце пра важныя і цікавыя кірункі краязнаўчай работы.

— У Гомельскай абласной бібліятэцы для наведвальнікаў цяпер адкрытая мемарыяльная зала славутага драматурга Андрэя Макаёнка, ураджэнца вёскі Борхаў Рагачоўскага раёна. У экспазіцыі ёсць бяспечныя рарэтыты, якія дагэтуль захоўваліся ў сваякоў пісьменніка. Разам з унікальным архівам народнага пісьменніка Беларусі ўстанова атрымала рэдкія аўтографы: Пятра Машэрава, выдатных акцёраў, якія былі заняты ў спектаклях па п'есах Макаёнка: Андрэя Міронава, Анатоля Папанава, Веры Васільевай, Льва Дурава, Спартака Мішуліна і многіх іншых.

— Як моладзь удзельнічала ў мерапрыемствах да Года малой радзімы?

— У Гомелі ў межах святкавання Дня Незалежнасці каля помніка камсамольцам штогод праходзіць грама-

дзянска-патрыятычная акцыя «Белая Русь пад белым крылом». Рэалізуецца праект «Жывыя галасы ветэранаў»: створана фільматэка ўспамінаў ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны Гомеля. Яна зараз налічвае больш за 20 фільмаў. 17 фільмаў-ўспамінаў размешчаны ў інтэрнэце. У Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Ф. Скарыны ажыццяўляецца праект «Віртуальныя экскурсіі па музеях гісторыі Вялікай Айчыннай вайны». Дзякуючы 3D-фотапанарамам ствараецца адчуванне асабістай прысутнасці. У кожным з раёнаў Гомельшчыны праходзяць розныя грамадзянска-патрыятычныя акцыі. Напрыклад, у Савецкім раёне абласнога цэнтра — «Беларусь — зямля славы ратнай», у якой няма аналагаў у краіне. З самых розных месцаў баявой славы моладзь прывозіць капсулы з зямлёй, якую ў дні дзяржаўных свят высыпаюць на курган Славы.

На Мазыршчыне праходзіць аўтаквэст «Нестандартны Мазыр». Яго мэтай з'яўляецца вывучэнне ваеннай і сучаснай гісторыі раё-

на. У Калінкавічах адбылася экспедыцыя па партызанскіх мясцінах для 60 дзяцей з гэтага райцэнтра, а таксама з Мазыра і Лельчыц. На Кармяншчыне распрацавана сацыяльная праграма «Дзеці Айчыны»: падлеткаў, якія трапілі ў групу рызыкі, прыцягваюць да ўшанавання памяці абаронцаў Айчыны. У Рэчыцкім раёне дзейнічае адзіны ў краіне клуб дзіцячых прызыўнай моладзі «Скіф». Хлопцы ў ім займаюцца армейскім рукапашным боём, праходзяць навучанне па штурмавым альпінізме, апускаюцца пад ваду з аквалангам...

Акрамя таго, паўсюдна моладзь з цікавасцю прымае ўдзел у адрэджэнні старажытных абрадаў. Напрыклад, у Ельскім раёне — гэта народныя абрады «Саракі» ў аграгарадку Валаўск, «Першай разоры» ў аграгарадку Рамязы, у Калінкавіцкім — «Перанос свечкі» ў вёсцы Навінкі, у Веткаўскім — «Гуканне вясны» і іншыя. З цікавасцю маладыя людзі ўдзельнічаюць ва ўнікальных іміджавых праектах рэгіёнаў. Так, у Жлобінскім раёне з поспехам праходзіць фестываль сельскай моладзі «Весела», які ахоплівае не толькі моладзь, якая жыве ў аграгарадках, але і раённыя цэнтры адбудзеца райцэнтра. З 1997 года ў Гомелі праходзіць абласны студэнцкі форум талентаў «Зімовая вясёлка». Удзел у ім прымаюць творчыя каманды першакурснікаў усіх

ВНУ Гомельшчыны. Апошнім разам уся каманда перамогаў — студэнтаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта транспарту разам з падшэфнымі дзіцячага дома ажыццявілі паездку па памятных мясцінах вобласці. Яны пабывалі ў Рэчыцы, Лоеве і Жлобіне.

— Якія фестывалі і іншыя масавыя імпрэзы спрыяюць таму, што паўднёва-ўсходні рэгіён Беларусі становіцца яшчэ больш цікавым для сваіх і прыезджых гасцей?

— Значнай падзеяй для Гомельшчыны стаў міжрэгіянальны форум рэгіёнаў Беларусі і Украіны. У яго межах адбыліся выстаўкі прадукцыі прадпрыемстваў дзвюх краін, пасяджэнне беларуска-ўкраінскага Кансультацыйнага савета дзелавога супрацоўніцтва, правядзены дзелавы перагаворы паміж прадстаўнікамі кампаній абедзвюх краін, а таксама канцэрт дружбы. На міжнародным узроўні ў нас на Гомельшчыне прайшло некалькі фестываляў. У іх ліку «Сожскі карагод», «Кліч Палесся», «Мой сябра баян», традыцыйная сустрэча моладзі «Дружба-2018», Рэспубліканскі фестываль фальклорнага мастацтва «Берагіня». Сёлета ў абласным цэнтры адбудзеца Міжнародны фестываль тэатральнага мастацтва «Славянскія тэатральныя сустрэчы». У Ельску пройдзе рэгіянальны фестываль гарманістаў «Грай, гармонік», у якім

удзельнічаюць аматары народнай музыкі, выканаўцы на гармоніках, выканаўцы прыпевак, народныя майстры дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Беларускага Палесся.

— Якія брэндны нашых гарадоў і вёсак здаюцца вам найбольш удалымі?

— У Гомелі агульнавядомым брэндам з'яўляецца палацава-паркавы ансамбль — адна з самых старэйшых музейных устаноў у краіне. Веткаўскую зямлю праславілі ўнікальныя ручнікі невялікай вёскі Неглюбка, якія прызнаныя гісторыка-культурнай каштоўнасцю. У Красным Беразе Жлобінскага раёна знаходзіцца адзіны ў Еўропе помнік дзецям — ахвярам вайны. У Чачэрскім раёне брэндам стала мясцовая ратуша, некалі сядзіба графа Чарнышова. У гэтым помніку архітэктуры, пабудаваным у другой палове XVIII стагоддзя, цяпер знаходзіцца гісторыка-этнаграфічны музей. Калінкавіцкі раён знакаміты вёскай Аўцюкі — сталіцай беларускага народнага гумару. Дарэчы, там і праходзіць адпаведны Рэспубліканскі фестываль. У Лельчыцкім раёне лясному бортніцтву прысвоены статус нематырыяльнай гісторыка-культурнай спадчыны. Акцябрскі раён шмат гадоў падтрымлівае традыцыі правядзення Рэспубліканскага фестывалю фальклорнага мастацтва «Берагіня». Удзельнікі з розных краін прадстаўляюць самабытную

народную творчасць ва ўсіх яе праявах. Таксама ў рамках фестывалю праводзіцца абрадавае шоу «Рудабельскае купалле». У аграгарадку Ляскавічы Петрыкаўскага раёна праходзіць фестываль этнакультурных традыцый «Кліч Палесся». Такім чынам папулярызуюцца этнакультурныя традыцыі Палесся, умацоўваюцца творчыя сувязі палешукоў Беларусі, Расіі, Украіны.

— Ірына Віктараўна, што для вас асабіста адзначае выраз «малая радзіма»?

— Мой бацька некалі будаваў дарогі па ўсёй Беларусі. А мы з маці і сястрой разам ездзілі за ім. Мая сястра нарадзілася ў Віцебскай вобласці, а я — у Крычаве Магілёўскай. Ужо шмат гадоў жыю на Гомельшчыне. Між іншым, бацька ў мяне родам з Рэчыцкага раёна, а маці — з Лепельскага Віцебскай вобласці. Прынамсі, у Лепельскім музеі ёсць экспазіцыя, прысвечаная майму дзеду Паўлу Васілевічу Хацько, які быў партызанам. Таму пра многія куткі Беларусі я магу ўпэўнена сказаць, што гэта мая малая радзіма. Вядомы крылаты выраз Байрана: «Той, хто не любіць сваю краіну, нічога любіць не можа». Мне здаецца, што лепш, чым Беларусь, краіны ў свеце няма. Яе нельга не любіць. Ёй трэба ганарыцца, шанаваць і рабіць усё, каб наша зямля квітнела і мацнела.

Гутарыла
Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Блізкая ўлада

Атручаныя пчолы і шум у кватэры

На што яшчэ скардзіліся губернатару жыхары Вілейшчыны

Восем чалавек прыйшлі на асабісты прыём грамадзян, што правёў у Вілейцы старшыня Мінаблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА. Кожны чалавек са сваімі праблемамі, але ў асноўным яны пераклікаліся. Як заўсёды, заяўнікаў хвалілі пытанні камунальнай гаспадаркі, рамонт дарог, падтаплення вуліц, зямельных адносін.

Васіль Фёдаравіч з райцэнтра — шматдзетны бацька. Малодшая дачка Аляксандра нарадзілася летась у жніўні. Цяпер у сям'і выхоўваюцца восем дзяцей, у тым ліку сем непаўналетніх. — Калі сям'я была меншай, мы пабудавалі дзве кватэры — двухпакаёвую і аднапакаёвую. Але па дзеючых нормах нам не хапае дзевяноста квадратных метраў. Мы сталі на чаргу на паліпшэнне жыллёвых умоў, — раскажаў мужчына. — Мясцовыя ўлады прапаноўваюць участкі для шматдзетных, што маюць патрэбу ў большых «кватэрах», у мікрараёне Паўночны. А гэта ўскраек горада: далёка да школы, дзіцячага садка, іншай інфраструктуры.

Заяўнік прасіў выдзеліць яму надзел для будаўніцтва індывідуальнага дома бліжэй да цэнтра.

Як растлумачылі спецыялісты райвыканкама, генеральным і дэталёвым планамі забудовы горада, будаўніцтва ў цэнтральнай частцы горада не прадугледжана. Мужчына прапанаваў змясціць у мікрараёне Паўночны, там дзе і знаходзіцца кватэра, якімі ён карыстаецца.

— Давайце зробім наступным чынам: даручым галоўнаму архітэктару Мінскай вобласці выехаць на месца і разабрацца ў сітуацыі. Калі будзе магчыма, няхай падбяраў іншы ўчастак, — рэзюмаваў губернатар.

Анатоль Іванавіч з аграгарадка Лыцвічы паскардзіўся, што суседскі хлеў амаль што мяжуе з яго гаспадарчымі пабудовамі. Гэта перашкаджае яму зрабіць водаадвод. У выніку паступова яго хлеў разбураецца. Заяўнік прасіў змяніць мяжу паміж зямельнымі ўчасткамі. Анатоль Ісачанка даручыў спецыялістам разабрацца ў сітуацыі.

Міхаіл Лявонцэвіч звярнуўся з просьбай заасфальтаваць участак дарогі, працягласцю 900 метраў, што вядзе да вёскі Балашы. Анатоль Ісачанка не абяцаў, што просьба будзе выканана, а даручыў спецыялістам выехаць у населены пункт і паглядзець, чым можна дапамагчы. Пры неабходнасці, прагрэйдаваць гэты кавалак дарогі.

Кіраўнік цэнтральнага рэгіёна заўважыў, што падчас прыёму грамадзян у асноўным звяртаюцца па камунальных і зямельных пытаннях. Выклікаюць таксама заклапочанасць жыхароў Міншчыны стан вуліц, дарог, асабліва ў раёнах індывідуальнай забудовы. У Мінскай вобласці шаснаццаць тысяч кіламетраў дарог, з якіх палова патрабуе рамонт. Шмат пытанняў датычацца медыцынскага абслугоўвання. «Пры фарміраванні бюджэту на 2019 год мы ўлічылі гэтыя праблемы і па магчымасці будзем іх вырашаць», — канстатаваў губернатар.

Дадам, што летась Анатоль Ісачанка правёў дзевятнаццаць прыёмаў грамадзян, на якіх выслухаў 119 чалавек. Частка зваротаў была задаволена, іншыя знаходзяцца на дадатковым кантролі. Пасля вывучэння іх спецыялістамі будучы прыняты адпаведныя меры. А частка просьбаў неабгрунтаваная, і не ўсе пытанні могуць быць вырашаны станоўча, паколькі супярэчаць заканадаўству.

Як і належыць, у адпаведнасці з дзеючымі нормамаі, старшыня аблвыканкама даручыў вырашыць пытанне жыхаркі Вілейкі Алены Барысаўны, якая скардзілася на павышаны шум у кватэры ад ацяпляльнага абсталявання ў падвале жылога дома. Жанчына сцявяджала, што вечарам і пад раніцу немагчыма адпачываць ад цыркуляцыі вады і вібрацыі батарэй у зале і спальні. Спецыялісты раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі правяралі ўзровень шуму, але перавышэння не было. Анатоль Ісачанка даручыў яшчэ зняць паказанні. Аб выніках паведаміць яму да канца прыёму. Як высветлілася, усе стандарты ў межах нормы.

Пытанне, з якім звярнуўся Франц Мікалаевіч, камусьці можа падацца не вельмі значным: гібель пчол на пасецы. Як сцявяджае гаспадар, насыкомыя загінулі ў выніку апрацоўкі грамадскіх пасеваў гербіцыдамі. Франц Мікалаевіч патрабаваў кампенсаваць яму страты, якія ацаніў у 150 кілаграмаў цукру. Анатоль Ісачанка даручыў дырэктару гаспадаркі спагнаць матэрыяльны ўрост з вінаватага на карысць ахвяры абставін.

Татцяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ДОМ ДЛЯ МІЛІЦЫ

У Магілёве ўрачыста адкрылі пасля маштабнай рэканструкцыі будынак аддзела ўнутраных спраў Ленінскага раёна.

Нават знешне ён змяніўся да непазнавальнасці — дабудаваны трэці паверх, з'явіліся новыя гаражы і іншыя пабудовы, добраўпарадкавана тэрыторыя. Унутры суперсучаснае начынне, якое дазваляе працаваць на высокім узроўні. Пад адным дахам сабраліся ўсе службы райаддзела, якія раней знаходзіліся ў розных частках горада. З'явіліся прасторныя вучэбныя класы для патрульна-паставой службы і ўчастковых інспектараў. Створана памяшканне аперацыйна-сітуацыйнага штаба на выпадак надзвычайных сітуацый. Рамонтныя работы вяліся не адзін год і нарэшце доўгачаканае навааселле адбылося. З гэтай падзеяй супрацоўнікаў райаддзела павіншаваў першы намеснік міністра ўнутраных спраў Іван ПАДГУРСКИ:

— Кіраўніцтвам краіны і органаў унутраных спраў удзяляецца вялікая ўвага стварэнню камфартабельных умоў для нясення службы праваахоўных органаў. Улічваючы спецыфіку работы, якой супрацоўнікі павінны прысвячаць шмат часу, будынак РАУС можна без перабольшвання назваць іх другім

домам. Сёння Ленінскі РАУС Магілёва цалкам адпавядае патрабаванням часу, і ад яго супрацоўнікаў патрабуецца толькі адно — заставацца прафесіяналамі сваёй справы, забяспечваць парадак і бяспеку ў грамадстве.

Іван Падгурскі ўручыў начальніку Ленінскага РАУС ключы ад аўтамабіля. Яшчэ адно аўто перадаў аддзелу міліцыі начальнік УУС Магілёўскага аблвыканкама Ігар ШЧАРБАЧЭНЯ.

Неабходную для работы падраздзялення аргтэхніку перадаў ад імя абласной выканаўчай улады старшыня Магілёўскага аблвыканкама Уладзімір ДАМАНЕЎСКИ. Ён падзякаваў супрацоўнікам за іх самаадданасць і пажадаў і надалей заставацца вернымі сваёй службе на карысць грамадству.

Нэллі ЗІГУЛЯ.